

GOOS is een Friese variant van GOSSE

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Verkorting van een Friese naam (ook in het Saksisch taalgebied: Groningen en Drenthe), die begon met 'Gos-', zoals Gosbert, Goscelin, Goslik, Gosling, Goswin.

'Gos-' gaat waarschijnlijk terug op 'Got-', de volksnaam der Goten.

*

De Goten waren Germanen. Oorspronkelijk woonden zij ten westen van de Balkan aan de Adriatische kust. Zij splitsten zich in Oos- en West-Goten. De West-Goten werden beroemd en berucht, omdat zij het waren die 410-411 de onoverwinnelijk geachte stad, het eeuwige Rome, plunderden. (Sindsdien is 'Goot' een scheldwoord bij de Italianen. Zij noemden rond 1300 de beroemde kathedraal van Frankrijk en Duitsland 'gotisch', omdat zij ze barbaars vonden.) Vanaf de 6e eeuw vormden de West-Goten een rijk op het Spaanse schiereiland, totdat zij door de Saracenen verslagen werden in 711.

Beroemd is nog de bijbelvertaling in het West-Gotisch die bisschop Wulfila (311-381) liet vervaardigen; daaraan ontleen we onze uitzonderlijk brede kennis van de gotische taal.

De Oost-Goten werden vooral beroemd door koning Theodorik de Grote, die in 493 te Ravenna, Italië, zijn Rijk stichtte. Het kwam vooral tot bloei zolang hij regeerde: + 526. Tot op de dag van vandaag zijn er de overblijfselen van te zien.

*

Gosset (ook Gôssê) van Compogne, Ardennen, België; kluizenaar.

Volgens de overlevering was hij van verre gekomen om in de eenzaamheid van de Ardennen het leven van een kluizenaar te leiden. Hij vestigde zich in het bos vlakbij Compogne. Daar woonde hij in een grot met een bronnetje ernaast. Dit heet sindsdien 'de wonderbaarlijke bron van Sint-Gôssê'.

Zijn eenvoud en gestrengheid van leven blijkt uit de volgende legende. Zoals gewoonlijk sliep hij op de blote grond, ook 's winters. Maar God beschikte voor hem een deken van sneeuw die Hij geheel over hem heen spreidde. Er bleef slechts een heel klein luchtgaatje over om door te ademen. Aangetrokken door de warmte van dat plekje, legde zich daar een haas te slapen. Gôssê had het dier willen liefkozen en temmen voor eigen gebruik, maar hij beschouwde dat als een verleiding en liet het diertje weer in vrijheid gaan.

Hij moet gestorven zijn ergens in de (vroeg) **middeleeuwen**. Na zijn dood werd hij in een mooie schrijn bijgezet in de dorpskerk, maar zijn stoffelijk overschot is sinds 1870 spoorloos verdwenen. Ook verrees er op de plaats waar hij had gewoond een kapelletje, waar pelgrims naartoe trokken, vooral op dinsdag na de eerste zondag in mei en op 8 september.

Er zijn documenten uit de 16e en 17e eeuw die melding maken van zijn devotie. Zij beleefde haar hoogtepunt tussen 1870 en 1940. Sindsdien leeft de verering voor Saint-Gôssê bijna uitsluitend voort onder de plaatselijke bevolking.

Zijn voorspraak wordt ingeroepen bij ongeveer alle noden; maar vooral bidt men om zijn bemiddeling bij oog- en maagkwalen, verstuikingen en botbreuken; en met name ook bij moeilijke bevallingen.

Feest dinsdag na de eerste zondag van mei & 8 september.

Weerspreuk: *'Si à la Saint-Gôssê, le hêtre de la chapelle a déjà ses feuilles écloses, l'année sera bonne pour tous et les moissons abondantes.'*

[Als met Sint-Gosse (begin mei) de heg van de kapel de blaadjes al open heeft, wordt het een goed jaar voor iedereen en de oogst zal overvloedig zijn]